

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ υπ' αριθμ. 79/2016
ΤΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
Ε' Τμήματος
Συνεδρίαση της 29^{ης} Μαρτίου 2016

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Μεταξία Ανδροβιτσάνεα, Αντιπρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Μέλη: Κωνσταντίνος Γεωργάκης, Βασιλική Πανταζή, Ελένη Σβολοπούλου, Δημήτριος Μακαρονίδης, Αδαμαντία Καπετανάκη, Σταύρος Σπυρόπουλος και Βασίλειος Καραγεώργος, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής: Γεώργιος Γρυλωνάκης, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ. (γνώμη χωρίς ψήφο).

Αριθμός ερωτήματος: Το υπ αριθμ. πρωτ. ΔΙΔΑΔ /Φ.31.44 /2045 /15558, 21754/ 14.7.2015 έγγραφο του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης (Γενική Διεύθυνση Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού- Διεύθυνση Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού – Τμήμα Υπηρεσιακής Κατάστασης του Ανθρώπινου Δυναμικού της Δημόσιας Διοίκησης.

Ερώτημα: Ερωτάται με ποιο τρόπο θα συμμορφωθεί η Διοίκηση προς το περιεχόμενο αμετάκλητης απόφασης πολιτικού δικαστηρίου, η οποία αναγνωρίζει, αφενός ότι οι συμβάσεις έργου που συνδέουν ένα έκαστο από τους ενάγοντες-εργαζόμενους με τον εναγόμενο Δήμο Α αποτελούν ενιαία σύμβαση εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου και αφετέρου την υποχρέωση του εναγόμενου Δήμου να απασχολεί τους ενάγοντες στη θέση, την ειδικότητα και με τις αποδοχές που αντιστοιχούν στην υπηρεσιακή τους ένταξη, συνεκτιμωμένων και των λοιπών τυπικών τους προσόντων. Και τούτο, λαμβανομένου υπόψη ότι οι ανωτέρω ενάγοντες στερούνται οποιουδήποτε τίτλου σπουδών, η κατοχή του οποίου θα παρείχε τη δυνατότητα στον ως άνω Δήμο να κατατάξει τους εν λόγω εργαζόμενους σε συγκεκριμένη εκπαιδευτική βαθμίδα υπαλλήλων βάσει των οικείων διατάξεων.

Επί των ως άνω ερωτημάτων το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Ε' Τμήμα) γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό.

Από το έγγραφο της υπηρεσίας που υποβάλει το ερώτημα και τα στοιχεία του φακέλου που το συνοδεύουν προκύπτει το ακόλουθο ιστορικό:

1. Κατά του Δήμου Α., ύστερα από άσκηση σχετικής αγωγής εργαζομένων στον εν λόγω Δήμο, οι οποίοι απασχολούνταν σε αυτόν, ορισμένοι με συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου και άλλοι με συμβάσεις έργου, εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 1489/2014 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών (Διαδικασία Εργατικών Διαφορών), η οποία έχει καταστεί αμετάκλητη. Η απόφαση αυτή «...αναγνωρίζει ότι οι συμβάσεις που συνδέουν καθέναν από τους ως άνω ενάγοντες με τον εναγόμενο αποτελούν μια σύμβαση εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου» και περαιτέρω «Υποχρεώνει τον εναγόμενο να απασχολεί τους ως άνω ενάγοντες στη θέση, την ειδικότητα και με τις αντιστοιχούσες στην υπηρεσιακή τους ένταξη αποδοχές, λαμβανομένων υπόψη και των λοιπών τυπικών τους προσόντων, με απειλή χρηματικής ποινής, ύψους πενήντα ευρώ, υπέρ καθενός και για κάθε ημέρα παράβασης της υποχρέωσης αυτής.» Δοθέντος ότι ορισμένοι από τους ενάγοντες, απασχολούμενοι προηγουμένως με συμβάσεις έργου, δεν διαθέτουν οποιοδήποτε τίτλο σπουδών, η κατάταξή τους σε συγκεκριμένη εκπαιδευτική βαθμίδα υπαλλήλων, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις, δεν είναι δυνατή με αποτέλεσμα να γεννάται προβληματισμός στην υπηρεσία για τον τρόπο συμμόρφωσής της προς το περιεχόμενο της ως άνω δικαστικής απόφασης σχετικά με το εν λόγω ζήτημα.

Νομοθετικό πλαίσιο.

2. Στις διατάξεις του άρθρου 95 παρ.5 και 103 παρ. 1 και 6 του Συντάγματος, όπως ισχύει μετά τη συνταγματική αναθεώρηση του έτους 2001, ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 95

«1...2... 3...4...5. Η διοίκηση έχει υποχρέωση να συμμορφώνεται προς τις δικαστικές αποφάσεις. Η παράβαση της υποχρέωσης αυτής γεννά ευθύνη για κάθε αρμόδιο όργανο, όπως νόμος ορίζει. Νόμος ορίζει τα αναγκαία μέτρα για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης της διοίκησης.»

Υπηρεσιακή κατάσταση των οργάνων της διοίκησης

Άρθρο 103

«1. Οι δημόσιοι υπάλληλοι είναι εκτελεστές της θέλησης του Κράτους και υπηρετούν το Λαό` οφείλουν πίστη στο Σύνταγμα και αφοσίωση στην Πατρίδα. Τα προσόντα και ο τρόπος του διορισμού τους ορίζονται από το νόμο.»

2.....3.....4.....5.....

6. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων έχουν εφαρμογή και στους υπαλλήλους της Βουλής, οι οποίοι κατά τα λοιπά διέπονται εξ ολοκλήρου από τον Κανονισμό της, καθώς και στους υπαλλήλους των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των λοιπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου.»

3. Στις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 3068/2002 «Συμμόρφωση της Διοίκησης προς τις δικαστικές αποφάσεις.....» (274 Α'), όπως ισχύει, ορίζονται τα εξής :

Άρθρο 1

«Το Δημόσιο, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου έχουν υποχρέωση να συμμορφώνονται χωρίς καθυστέρηση προς τις δικαστικές αποφάσεις και να προβαίνουν σε όλες τις ενέργειες που επιβάλλονται για την εκπλήρωση της υποχρέωσης αυτής και για την εκτέλεση των αποφάσεων. Δικαστικές αποφάσεις κατά την έννοια του προηγούμενου εδαφίου είναι όλες οι αποφάσεις των διοικητικών, πολιτικών, ποινικών και ειδικών δικαστηρίων που παράγουν υποχρέωση συμμόρφωσης ή είναι εκτελεστές κατά τις οικείες δικονομικές διατάξεις και τους όρους που κάθε απόφαση τάσσει.

Δεν είναι δικαστικές αποφάσεις κατά την έννοια του παρόντος και δεν εκτελούνται οι εκτελεστοί τίτλοι που αναφέρονται στις περιπτώσεις των εδαφίων γ'-ζ' της παρ.2 του άρθρου 904 Κ.ΠΟΛ.Δ. πλην των κηρυχθεισών εκτελεστών αλλοδαπών δικαστικών αποφάσεων.»

4. Στα άρθρα 2, 321 και 322 παρ.1 του Κ.Πολ.Δ. ορίζεται ότι:

Άρθρο 2. «Τα πολιτικά δικαστήρια απαγορεύεται να επεμβαίνουν σε διοικητικές διαφορές ή υποθέσεις που υπάγονται σε διοικητικά δικαστήρια ή αρχές, όπως επίσης απαγορεύεται τα διοικητικά δικαστήρια ή αρχές να επεμβαίνουν σε διαφορές ή υποθέσεις του ιδιωτικού δικαίου και επιτρέπεται μόνο η εξέταση των ζητημάτων που ανακύπτουν παρεμπιπτόντως.»

Άρθρο 321. «Όσες οριστικές αποφάσεις των πολιτικών δικαστηρίων δεν μπορούν να προσβληθούν με ανακοπή ερημοδικίας και έφεση είναι τελεσίδικες και αποτελούν δεδικασμένο.»

Άρθρο 322. «1. Το Δεδικασμένο εκτείνεται στο ουσιαστικό ζήτημα που κρίθηκε, αν η απόφαση έκρινε οριστικά για μια έννομη σχέση που έχει προβληθεί με αγωγή, ανταγωγή, κύρια παρέμβαση ή ένσταση συμψηφισμού. Το Δεδικασμένο εκτείνεται επίσης και στο δικονομικό ζήτημα που κρίθηκε οριστικά. 2.....»

Άρθρο 330. «Το Δεδικασμένο εκτείνεται στις ενστάσεις που προτάθηκαν, καθώς και σε εκείνες που μπορούσαν να προταθούν και δεν προτάθηκαν. Από τις ενστάσεις που δεν προτάθηκαν εξαιρούνται εκείνες που στηρίζονται σε αυτοτελές δικαίωμα που μπορεί να ασκηθεί και με κύρια αγωγή.»

5. Στις διατάξεις των άρθρων 1 παρ.1 και 25 του π.δ.50/2001 «Καθορισμός των προσόντων διορισμού σε θέσεις φορέων του δημόσιου τομέα» (39Α'), που εκδόθηκε κατ'εξουσιοδότηση της διάταξης του άρθρου 21 παρ.6 του ν.2738/1999 (180Α') ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 1

«1. Τα κατά κλάδους ή ειδικότητες προσόντα διορισμού μονίμου ή με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου προσωπικού σε θέσεις δημοσίων υπηρεσιών, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, συμπεριλαμβανομένων και των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμίδας με την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 30 του παρόντος και πρόσληψης τακτικού προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου των άρθρων 14 του Ν. 2190/1994 (ΦΕΚ 28 Α) και 1 παρ. 3 του Ν.2527/1997 (ΦΕΚ 206 Α) όπως ισχύουν κάθε φορά, καθορίζονται στα επόμενα άρθρα του διατάγματος αυτού.

Εφεξής άλλα ειδικά προσόντα διορισμού μπορεί, με τους οικείους οργανισμούς ή κανονισμούς, να καθορίζονται μόνο για τους κλάδους ή τις ειδικότητες των οποίων οι ανάγκες δεν καλύπτονται από τις ρυθμίσεις του διατάγματος αυτού.

2.....3.....»

Άρθρο 25

«Προσόντα διορισμού σε κλάδους ΥΕ

Προσόν διορισμού στον εισαγωγικό βαθμό των κλάδων ΥΕ ορίζεται ο απολυτήριος τίτλος υποχρεωτικής εκπαίδευσης (δηλαδή απολυτήριο τριταξίου γυμνασίου ή για

  4

υποψήφιους που έχουν αποφοιτήσει μέχρι και το 1980 απολυτήριο δημοτικού σχολείου), ή ισοδύναμος απολυτήριος τίτλος κατώτερης τεχνικής σχολής του Ν.Δ. 580/1970 ή απολυτήριος τίτλος Εργαστηρίων Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, του άρθρου 1 του Ν. 2817/2000.»

6. Στις διατάξεις των άρθρων 7 παρ.1, 8 παρ.1 και 2, 9 παρ.1 και 11 παρ.1, περ. α' και 2 του ν. 4354/2015 « Διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, μισθολογικές ρυθμίσεις.....» (176 Α') ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 7

«Πεδίο εφαρμογής

1. Στις διατάξεις του παρόντος υπάγονται οι μόνιμοι και δόκιμοι πολιτικοί δημόσιοι υπάλληλοι, καθώς και οι υπάλληλοι με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου και ορισμένου χρόνου:

α) των φορέων της περίπτωσης στ' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143),

β) των Ανεξάρτητων Διοικητικών Αρχών (Α.Δ.Α.), της περίπτωσης γ' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143),

γ) των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης (Ο.Κ.Α.),

δ) των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) πρώτου και δεύτερου βαθμού,

ε) των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.)»

Άρθρο 8

«Αποσύνδεση μισθού - βαθμού

1. Το προσωπικό της παραγράφου 1 του προηγούμενου άρθρου εξελίσσεται, ανεξάρτητα από το βαθμό που κάθε φορά κατέχει, σε μισθολογικά κλιμάκια (Μ.Κ.), όπως αυτά ορίζονται στο επόμενο άρθρο.

2. Οι υπάλληλοι που ανήκουν στην ίδια κατηγορία και έχουν το ίδιο μισθολογικό κλιμάκιο δικαιούνται το βασικό μισθό που αντιστοιχεί σε αυτό, ανεξάρτητα από τον κλάδο στον οποίο ανήκει η θέση τους.»

Άρθρο 9

«Μισθολογικά κλιμάκια και κατάταξη των υπαλλήλων

1. Τα μισθολογικά κλιμάκια (Μ.Κ.) των υπαλλήλων των κατηγοριών:

Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (Π.Ε.) με πτυχίο ή δίπλωμα Πανεπιστημίου ημεδαπής ή ισότιμο Σχολών αλλοδαπής, Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Τ.Ε.) με πτυχίο

ή δίπλωμα Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Τ.Ε.Ι.) της ημεδαπής ή ισότιμο Σχολών ημεδαπής ή αλλοδαπής, Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Δ.Ε.) και Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης (Υ.Ε.) ορίζονται ως εξής:

Σε δεκαεννέα (19) για τους υπαλλήλους των κατηγοριών Τ.Ε. και Π.Ε. και σε δεκατρία (13) για τους υπαλλήλους των κατηγοριών Υ.Ε. και Δ.Ε.. Οι υπάλληλοι των κατηγοριών Τ.Ε. και Π.Ε. εξελίσσονται σε αυτά με εισαγωγικό το Μ.Κ. 1 και καταληκτικό το Μ.Κ. 19, ενώ των κατηγοριών Υ.Ε. και Δ.Ε. με εισαγωγικό το Μ.Κ. 1 και καταληκτικό το Μ.Κ. 13.»

Άρθρο 11

« Χρόνος και τρόπος μισθολογικής εξέλιξης

1. Για τη μισθολογική εξέλιξη των υπαλλήλων όλων των κατηγοριών, από κατώτερο σε ανώτερο μισθολογικά κλιμάκιο, απαιτείται υπηρεσία ως εξής:

α. Για τους υπαλλήλους των κατηγοριών Υ.Ε. και Δ.Ε. υπηρεσία τριών (3) ετών σε κάθε μισθολογικά κλιμάκιο.

2. Για τη μισθολογική εξέλιξη των υπαλλήλων από το κατώτερο μισθολογικά κλιμάκιο στο αμέσως ανώτερο, απαιτείται να έχει συμπληρωθεί ο καθορισμένος χρόνος υπηρεσίας στο κατώτερο μισθολογικά κλιμάκιο.»

7. Στις διατάξεις του άρθρου 2 του ν. 3801/2009 «Ρυθμίσεις θεμάτων προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου και άλλες διατάξεις οργάνωσης και λειτουργίας της Δημόσιας Διοίκησης» (163Α') ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 2

«Βαθμολογική διάρθρωση θέσεων

1. Οι θέσεις του προσωπικού του άρθρου 1 του παρόντος κατατάσσονται σε πέντε (5) συνολικά βαθμούς ως ακολούθως:

Βαθμός Α` Βαθμός Β` Βαθμός Γ Βαθμός Δ` Βαθμός Ε`.

2. Εισαγωγικός βαθμός των υπαλλήλων Πανεπιστημιακής, Τεχνολογικής και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης είναι ο βαθμός Δ` και καταληκτικός ο Α` και των υπαλλήλων Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης ο βαθμός Ε` και καταληκτικός ο Β`. Για το Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό (Ε.Ε.Π.) εισαγωγικός βαθμός είναι ο Γ.

3. Οι θέσεις όλων των βαθμών κάθε εκπαιδευτικής βαθμίδας (ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ και ΥΕ), καθώς και του Ε.Ε.Π. είναι οργανικώς ενιαίες.»

8. Στις διατάξεις του άρθρου 53 του π.δ. 410/1988 «Κωδικοποίηση σε ενιαίο κείμενο των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας που αφορούν το προσωπικό του Δημοσίου των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης.....» (191Α') ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 53

«Καταγγελία της σύμβασης εργασίας από την υπηρεσία

1. Η σύμβαση της εργασίας μπορεί να καταγγελθεί από την υπηρεσία οποτεδήποτε για σπουδαίο λόγο. Σπουδαίο λόγο αποτελεί ιδίως:

α) Η παράβαση του άρθρου 38 παρ. 1 περίπτ. α`.

β) Η παράβαση καθήκοντος κατά τον ποινικό κώδικα ή άλλο ειδικό ποινικό νόμο.

γ) Η αδικαιολόγητη αποχή από την εκτέλεση των καθηκόντων για δεκαπέντε (15) τουλάχιστον κατά συνέχεια ημέρες.

δ) Η παραβίαση απορρήτων της υπηρεσίας.

ε) Η διάπραξη μέσα σε ένα έτος, από τότε που έχει τελεστεί αδίκημα που τιμωρήθηκε τουλάχιστον με πρόστιμο ίσο με τις αποδοχές ενός μήνα, άλλου αδικήματος που μπορεί να επισύρει την ίδια ποινή.

στ) Η κατά σύστημα ανάρμοστη συμπεριφορά κατά την εκτέλεση των καθηκόντων

ζ) Η σοβαρή απείθεια στις νόμιμες εντολές των προϊσταμένων.»

9. Τέλος στο άρθρο 202 παρ. 1 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων, που κυρώθηκε με το ν. 3584/2007 (143Α') ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 202

« Καταγγελία της σύμβασης εργασίας από την υπηρεσία

1. Η σύμβαση εργασίας μπορεί να καταγγελθεί από την υπηρεσία οποτεδήποτε για σπουδαίο λόγο, σπουδαίο λόγο αποτελεί ιδίως:

α. η παράβαση της παρ. 1 περ. α` του άρθρου 111 του παρόντος,

β. η παράβαση καθήκοντος κατά τον Ποινικό Κώδικα ή άλλους ειδικούς νόμους,

γ. η αποδοχή οποιασδήποτε υλικής εύνοιας ή ανταλλάγματος για το χειρισμό υπόθεσης από υπάλληλο κατά την άσκηση των καθηκόντων του,

δ. η χαρακτηριστικώς αναξιοπρεπής ή ανάξια για υπάλληλο διαγωγή εντός ή εκτός υπηρεσίας,

ε. η παραβίαση απορρήτων της υπηρεσίας κατά τις κείμενες διατάξεις,

στ. η αδικαιολόγητη αποχή από την εκτέλεση των υπηρεσιακών καθηκόντων πάνω από είκοσι δύο (22) εργάσιμες ημέρες συνεχώς ή πάνω από τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες σε διάστημα ενός (1) έτους,

ζ. η εξαιρετικώς σοβαρή απείθεια,

η. η άμεση ή μέσω τρίτου προσώπου συμμετοχή σε δημοπρασία την οποία διενεργεί ο Ο.Τ.Α. στον οποίο ανήκει ο υπάλληλος ή επιτροπή μέλος της οποίας είναι αυτός.

2...3...»

Ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων

Από την ερμηνεία των διατάξεων που προπαρατίθενται προκύπτουν τα ακόλουθα :

10. Οι τελεσίδικες αποφάσεις των πολιτικών δικαστηρίων που εκδίδονται επί αγωγής, ανεξάρτητα αν είναι αναγνωριστικές ή καταψηφιστικές, παράγουν κατά το άρθρο 321 του Κ.Πολ.Δ. δεδδικασμένο, το οποίο εκτείνεται και στο ουσιαστικό ζήτημα ορισμένης έννομης σχέσης που κρίθηκε οριστικά και η οποία προβλήθηκε με την αγωγή. Το δεδδικασμένο καλύπτει και τις ενστάσεις που προτάθηκαν ως επίσης και εκείνες που μπορούσαν να προταθούν αλλά δεν προτάθηκαν, εξαιρουμένων εκείνων που στηρίζονται σε αυτοτελές δικαίωμα που μπορεί να ασκηθεί με αγωγή. Περαιτέρω, το πότε υπάρχει υποχρέωση της Διοίκησης να συμμορφωθεί προς ορισμένη δικαστική απόφαση πολιτικού δικαστηρίου προβλέπεται από τις δικονομικές διατάξεις που διέπουν την έκδοση της απόφασης αυτής, (βλ. Ν. Χατζητζανή , Η κατά τον ν. 3068/2002 συμμόρφωσης της Διοικήσεως προς τας δικαστικές αποφάσεις Διδικ.2003 σελ. 565.), το δε περιεχόμενο της συμμόρφωσης καθορίζεται από τις επιταγές της εν λόγω απόφασης.

11. Η αναγνώριση με αμετάκλητη απόφαση πολιτικού δικαστηρίου ότι η σχέση εργασίας που συνδέει ορισμένο εργαζόμενο με συγκεκριμένο εργοδότη αποτελεί σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου και η επιβαλλόμενη με την απόφαση αυτή υποχρέωση στον εργοδότη να απασχολεί τον εργαζόμενο υπό το καθεστώς αυτό σε θέση, ειδικότητα και αποδοχές που αντιστοιχούν στην υπηρεσιακή του ένταξη, αφού ληφθούν υπόψη και τα λοιπά τυπικά του προσόντα, παράγει δεδδικασμένο ως προς τα εν λόγω ζητήματα, στο βαθμό που εμπίπτουν στη δικαιοδοσία των πολιτικών δικαστηρίων, περαιτέρω δε δημιουργεί στον εναγόμενο , ως συνέπεια της εκτελεστότητάς της, υποχρέωση συμμόρφωσης προς τα

διατασσόμενα από την εν λόγω δικαστική απόφαση (βλ. Δ.Κονδύλη, Το Δεδικασμένον κατά τον Κ.Πολ.Δ , εκδ. 1983 σελ. 157). Στην περίπτωση που, ως αναγκαία προϋπόθεση του κριθέντος από το πολιτικό δικαστήριο κυρίου ζητήματος, συντρέχει η διάγνωση διοικητικής φύσης ζητήματος, τότε, εφόσον η αμφισβήτηση της ύπαρξης της προϋπόθεσης αυτής δεν προβλήθηκε νομίμως με σχετική ένσταση ενώπιον του δικάσαντος δικαστηρίου, η ένσταση αυτή καλύπτεται από το δεδικασμένο (πρβλ. Α.Π. 1345/2014- ΝΟΜΟΣ), με την έννοια ότι το σχετικό δικαίωμα δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο διάγνωσης νέας δίκης πολιτικού δικαστηρίου μεταξύ των αυτών διαδίκων (Α.Π.178/2013- ΝΟΜΟΣ). Εάν η εξέταση της συνδρομής ή μη της ως άνω προϋπόθεσης, δηλαδή του διοικητικής φύσεως ζητήματος, αφέθηκε από το πολιτικό δικαστήριο στην αρμοδιότητα της Διοίκησης, τότε ως προς την ύπαρξη ή μη της προϋπόθεσης αυτής δεν υφίσταται δεδικασμένο από την απόφαση του πολιτικού δικαστηρίου, δοθέντος ότι η εν λόγω προϋπόθεση δεν απετέλεσε αντικείμενο διάγνωσης του δικαστηρίου αυτού.

12. Με το θεσμικό πλαίσιο που καθορίζεται από τις προπαρατιθέμενες διατάξεις των ν.3584/2007, 4354/2015 και των π.δ.410/1988 και 50/2001, ρυθμίζονται τα ζητήματα που αφορούν τα απαραίτητα τυπικά προσόντα σχετικά με τους τίτλους σπουδών που πρέπει να διαθέτουν οι υποψήφιοι υπάλληλοι ο.τ.α. α΄ και β΄ βαθμού, προκειμένου να μπορούν να διεκδικήσουν την κατάληψη υπαλληλικής θέσης συγκεκριμένης κατηγορίας στα εν λόγω δημόσια νομικά πρόσωπα. Από τις ίδιες ως άνω διατάξεις προκύπτει ότι η κατοχή τίτλου ορισμένου επιπέδου σπουδών αποτελεί καθοριστικό τυπικό προσόν για την κατάταξη, μετά τον διορισμό ή την πρόσληψή του υπαλλήλου, σε συγκεκριμένη εκπαιδευτική βαθμίδα υπαλλήλων από τις προβλεπόμενες στις οικείες διατάξεις. Η κατάταξη κάθε υπαλλήλου σε συγκεκριμένη εκπαιδευτική βαθμίδα, βάσει του τίτλου σπουδών που αυτός κατέχει, αποτελεί και προϋπόθεση για την μετέπειτα βαθμολογική του εξέλιξη. Με τις διατάξεις του άρθρου 2 του νόμου 3801/2009 ρυθμίζεται το σύστημα βαθμολογικής κατάταξης των υπαλλήλων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του νόμου αυτού. Ειδικότερα, με τις διατάξεις αυτές οι θέσεις των υπαλλήλων όλων των εκπαιδευτικών βαθμίδων (Π.Ε, Τ.Ε., Δ.Ε. και Υ.Ε.) κατατάσσονται σε πέντε (5) συνολικά βαθμούς κατά φθίνουσα σειρά και συγκεκριμένα στους βαθμούς Α, Β, Γ, Δ και Ε. Περαιτέρω, με τις διατάξεις του άρθρου 8 του ν.4354/2015, στο πεδίο εφαρμογής του οποίου εμπίπτουν κατά το άρθρο 7 αυτού και οι υπάλληλοι των ο.τ.α.

α' και β' βαθμού, η μισθολογική εξέλιξη των υπαλλήλων, σε αντίθεση με τις προϊσχύουσες ρυθμίσεις του ν. 4024/2011, έχει αποσυνδεθεί από τη βαθμολογική τους εξέλιξη, πλην όμως, ο προσδιορισμός των μισθολογικών κλιμακίων των υπαλλήλων αυτών είναι αναπόσπαστα συνδεδεμένος με τη συγκεκριμένη κατηγορία (εκπαιδευτική βαθμίδα για τους ιδιωτικού δικαίου), στην οποία ανήκει κάθε υπάλληλος ανάλογα με το επίπεδο του τίτλου σπουδών που διαθέτει και του οποίου, βεβαίως, έχει προηγηθεί αξιολόγηση από τη διοίκηση, είτε κατά το στάδιο του διορισμού ή της πρόσληψής του, είτε μεταγενέστερα, σε περίπτωση τυχόν μετάταξης του υπαλλήλου σε ανώτερη κατηγορία από εκείνη που αρχικά ανήκε. Ειδικότερα, με τις διατάξεις του άρθρου 9 παρ.1 του ν. 4354/2015 τα μισθολογικά κλιμάκια (Μ.Κ.) των υπαλλήλων των ο.τ.α. πρώτου και δεύτερου βαθμού, που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του νόμου αυτού και ειδικότερα των υπαλλήλων κατηγορίας Υ.Ε., ορίζονται σε δεκατρία (13) με εισαγωγικό το Μ.Κ.1 και καταληκτικό το Μ.Κ. 13.

13. Οι διατάξεις του άρθρου 25 του π.δ 50/2001, οι οποίες καθορίζουν τα γενικά προσόντα διορισμού, τόσο του μόνιμου προσωπικού όσο και του προσωπικού με σχέση εργασίας αορίστου χρόνου σε θέσεις φορέων του δημόσιου τομέα, περιλαμβανομένων και των ο.τ.α. α' και β' βαθμού, ως κατώτατο τίτλο σπουδών, του οποίου η κατοχή παρέχει δυνατότητα διεκδίκησης θέσης υπαλλήλου στους εν λόγω φορείς, προβλέπουν, για τους κλάδους της κατώτατης κατηγορίας, δηλαδή της υποχρεωτικής εκπαίδευσης, τον απολυτήριο τίτλο υποχρεωτικής εκπαίδευσης, δηλαδή απολυτήριο τριταξίου γυμνασίου ή απολυτήριο δημοτικού σχολείου (για εκείνους που αποφοίτησαν μέχρι το έτος 1980) ή ισοδύναμο απολυτήριο τίτλο κατώτερης τεχνικής σχολής του ν.δ. 580/1970 ή απολυτήριο τίτλο Εργαστηρίων Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης του άρθρου 1 του ν.2817/2000. Από την επισκόπηση των διατάξεων του ως άνω π.δ., των διατάξεων του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών υπαλλήλων αλλά και των διατάξεων του π.δ. 410/1988 δεν προκύπτει ότι υπάρχει ευχέρεια διορισμού ή πρόσληψης, σε θέση μόνιμου ή με σχέση εργασίας αορίστου χρόνου υπαλλήλου υπηρεσιών ο.τ.α. α' και β' βαθμού, προσώπου που δεν κατέχει τίτλο σπουδών, τουλάχιστον υποχρεωτικής εκπαίδευσης.

14. Στη περίπτωση αναγνώρισης με αμετάκλητη απόφαση πολιτικού δικαστηρίου ότι η σύμβαση, η οποία συνδέει τον ενάγοντα- υπάλληλο με τον

εναγόμενο εργοδότη- ο.τ.α., αποτελεί ενιαία σύμβαση εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου και περαιτέρω επιβολής με την ίδια απόφαση στον εναγόμενο να απασχολεί τον ενάγοντα στη θέση, την ειδικότητα και με τις αντιστοιχούσες στην υπηρεσιακή του ένταξη αποδοχές, αφού ληφθούν και τα λοιπά τυπικά του προσόντα, ο εναγόμενος φορέας δεν έχει δυνατότητα εκ των πραγμάτων να συμμορφωθεί προς την εν λόγω δικαστική απόφαση, εάν ο ενδιαφερόμενος υπάλληλος δεν διαθέτει τον απαιτούμενο από τις οικείες διατάξεις ορισμένου επιπέδου τίτλο σπουδών για την καταλαμβανόμενη θέση. Τούτο ισχύει πολύ περισσότερο, όταν ο υπάλληλος δεν διαθέτει ούτε τίτλο σπουδών υποχρεωτικής εκπαίδευσης, όπου αυτός απαιτείται. Η αδυναμία συμμόρφωσης ανακύπτει, διότι η έλλειψη κατοχής εκ μέρους του υπαλλήλου ακόμη και του τίτλου σπουδών υποχρεωτικής εκπαίδευσης εμποδίζει τον υπόχρεο φορέα-εργοδότη να κατατάξει τον υπάλληλο αυτό στην οικεία εκπαιδευτική βαθμίδα και περαιτέρω να τον εντάξει βαθμολογικά και μισθολογικά, δοθέντος ότι η ένταξη αυτή, όπως προεκτέθηκε, συνδέεται άρρηκτα με την υπαγωγή του υπαλλήλου σε συγκεκριμένη εκπαιδευτική βαθμίδα, ανάλογη του κατεχόμενου τίτλου σπουδών.

15. Η μη κατοχή εκ μέρους του ενδιαφερόμενου υπαλλήλου του προαναφερόμενου τίτλου μπορεί να θεωρηθεί ως σπουδαίος λόγος καταγγελίας της σύμβασης εργασίας αορίστου χρόνου εκ μέρους της υπηρεσίας, κατά το άρθρο 53 παρ. 1 του π.δ. 410/1988 και το άρθρο 202 παρ. 1 του Κώδικα Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων, εφόσον πρόκειται για υπό πρόσληψη υπάλληλο ο.τ.α., διότι η έλλειψη του εν λόγω τυπικού προσόντος καθιστά αδύνατη την ένταξη του υπαλλήλου σε εκπαιδευτική βαθμίδα καθώς και σε βαθμολογικό και μισθολογικό κλιμάκιο, συνακόλουθα δε και την απασχόληση του υπαλλήλου αυτού ως αορίστου χρόνου σε θέση των υπηρεσιών του εναγόμενου ο.τ.α., όπως κατά τρόπο γενικό επιτάσσει το διατακτικό της ανωτέρω δικαστικής απόφασης. Και τούτο, διότι η κατάληψη συγκεκριμένης θέσης εκ μέρους κάθε υπαλλήλου που δικαιώθηκε με την εν λόγω απόφαση και συνακόλουθα η απασχόλησή του στη θέση αυτή εξαρτάται από την έκδοση των σχετικών διοικητικών πράξεων που συναπαρτίζουν την υπηρεσιακή του ένταξη, η οποία, βεβαίως, πραγματοποιείται από τον υπόχρεο προς τούτο ο.τ.α. στο βαθμό που ο ενδιαφερόμενος υπάλληλος διαθέτει τα κατά νόμον απαραίτητα τυπικά προσόντα για την πραγματοποίηση της εν λόγω υπηρεσιακής ένταξης.

16. Στη διδόμενη από την υπηρεσία που υποβάλλει το ερώτημα περίπτωση, η υπ' αριθμ. 1489/2014 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών με το διατακτικό της «.....Αναγνωρίζει ότι οι συμβάσεις που συνδέουν καθέναν από τους ως άνω ενάγοντες με τον εναγόμενο αποτελούν μια ενιαία σύμβαση εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου. Υποχρεώνει τον εναγόμενο να απασχολεί τους ως άνω ενάγοντες στη θέση, την ειδικότητα και με τις αντιστοιχούσες στην υπηρεσιακή τους ένταξη αποδοχές, λαμβανομένων υπόψη και των λοιπών τυπικών τους προσόντων....» Από τη διατύπωση του διατακτικού της εν λόγω απόφασης, προκύπτει ότι το δικαστήριο περιορίζεται στη διάγνωση της συνδρομής των κατά το ιδιωτικό δίκαιο προϋποθέσεων αναγνώρισης των εργασιακών σχέσεων των εναγόντων ως αορίστου χρόνου και περαιτέρω με βάση αυτή επιβάλλει στον εναγόμενο Δήμο Α. την υποχρέωση απασχόλησης αυτών υπό το εν λόγω εργασιακό καθεστώς. Η ως άνω απόφαση, όμως, την εξέταση του διοικητικής φύσεως ζητήματος της υπηρεσιακής ένταξης των εναγόντων, δηλαδή της ένταξής τους στην οικεία εκπαιδευτική βαθμίδα ως και στα αντίστοιχα βαθμολογικά και μισθολογικά κλιμάκια, αφήνει στην αρμοδιότητα του ανωτέρω Δήμου, ο οποίος κατ' εφαρμογή των σχετικών διατάξεων πρέπει να προβεί στη διερεύνηση των νομίμων προϋποθέσεων έκδοσης των οικείων διοικητικών πράξεων κατάταξης διακριτά για κάθε υπάλληλο. Εάν κατά το στάδιο της διενέργειας της υπηρεσιακής ένταξης ορισμένου υπαλλήλου ανακύψει ζήτημα αδυναμίας έκδοσης της οικείας διοικητικής πράξης λόγω έλλειψης στο πρόσωπο του ενδιαφερομένου υπαλλήλου αναγκαίου κατά νόμον τυπικού προσόντος, τότε η υποχρέωση απασχόλησης του υπαλλήλου αναιρείται για λόγο, ο οποίος δεν απετέλεσε αντικείμενο διάγνωσης, με δύναμη δεδικασμένου της δίκης, επί της οποίας εκδόθηκε η προαναφερόμενη απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, εφόσον η εξέταση των κατά νόμον προϋποθέσεων της υπηρεσιακής ένταξης ενός εκάστου υπαλλήλου αφέθηκε, κατά τα προαναφερόμενα, στην αρμοδιότητα του εναγόμενου Δήμου Α..Ως εκ τούτου, ο προαναφερόμενος Δήμος, σε περίπτωση που ορισμένος υπάλληλος δικαιώθηκε μεν δικαστικά κατά τα ανωτέρω, δεν διαθέτει όμως τον απαιτούμενο για την οικεία θέση τίτλο σπουδών υποχρεωτικής εκπαίδευσης, ως απαραίτητο τυπικό προσόν για την κατάληψη της θέσης αυτής, έχει τη δυνατότητα να προβεί, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 53 του π.δ. 410/1988 και 202 παρ.1 του Κώδικα Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων, σε καταγγελία της σύμβασης εργασίας του εν λόγω

υπαλλήλου για σπουδαίο λόγο, ο οποίος συνίσταται στην έλλειψη κατοχής από τον υπάλληλο αυτό του απαιτούμενου από τις οικείες διατάξεις ως άνω τίτλου σπουδών, με συνέπεια την πρόκληση αδυναμίας πραγματοποίησης της υπηρεσιακής του ένταξης και περαιτέρω σύννομης απασχόλησής του.

Απάντηση

17. Ενόψει των προεκτεθέντων, στο υποβληθέν ερώτημα αρμόζει, κατά την ομόφωνη γνώμη του Τμήματος, η απάντηση ότι στις περιπτώσεις που ορισμένοι ενάγοντες- εργαζόμενοι που περιλαμβάνονται στην υπ. αριθμ. 1489/2014 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών δεν διαθέτουν τον απαιτούμενο από τις οικείες διατάξεις τίτλο σπουδών υποχρεωτικής εκπαίδευσης για την πραγματοποίηση της ένταξής τους σε συγκεκριμένη εκπαιδευτική βαθμίδα και περαιτέρω στο οικείο βαθμολογικό και μισθολογικό κλιμάκιο, ο υπόχρεος Δήμος Α' θα πρέπει να προβεί σε καταγγελία των συμβάσεων εργασίας των ανωτέρω υπαλλήλων για σπουδαίο λόγο, κατά τα άρθρα 53 του π.δ 410/1988 και 202 παρ.1 του Κώδικα Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων, ο οποίος συνίσταται στην έλλειψη κατοχής εκ μέρους των υπαλλήλων αυτών του ως άνω τίτλου σπουδών και στη συνεπαγόμενη αδυναμία σύννομης απασχόλησής τους εκ μέρους του εν λόγω Δήμου, ως υπαλλήλων αορίστου χρόνου, εξαιτίας της έλλειψης δυνατότητας του τελευταίου να τους κατατάξει σε ορισμένη εκπαιδευτική βαθμίδα και να προβεί περαιτέρω στη βαθμολογική και μισθολογική τους ένταξη.-

Θεωρήθηκε

Αθήνα, 21-4-2016

Η Πρόεδρος του Τμήματος

Μεταξία Ανδροβιτσάνεα
Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Ο Εισηγητής

Γεώργιος Γρυλωνάκης
Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.